

a century. -Comp. -स्थ, -दशमीगत *a.* above ninety years old; दशमीस्थः क्षीणरागे वृद्धे मरणसंशये Nm.; Ms. 2.138.

दशिन *a.* 1 Divided into ten parts. -2 Having ten. -*m.* A superintendent of ten villages.

दशन, दष्ट See under दंश्.

दशा 1 The threads at the end of a piece of woven cloth, the fringe of a garment, the skirt, edge or hem of a garment; रक्षाशुकं पवनलोलदशं वहन्ती Mk. 1. 20; छिन्ना इवाम्बरपटस्य दशाः पतन्ति 5. 4. -2 The wick of a lamp; श्रेयोदशाग्रे स्फुरन् Bh. 3. 129; Ku. 4. 30. -3 Age or time of life; see दशान्त below. -4 A period or stage of life; as बाल्य, यौवन, &c.; दारक्रियायोग्यदशं च पुत्रम् R. 5. 40. -5 A period in general. -6 State, condition, circumstances; नीचैर्नीचस्त्युपरि च दशा चक्रनेमिकमेण; Me. 111; विषमां हि दशां प्राप्य देवं गर्हयते नरः H. 4. 3. -7 State or condition of mind. -8 The result of actions, fate. -9 The aspect or position of planets (at birth). -10 The mind, understanding. -Comp. -अंशः, भागः bad days, straitened condition; परिमृष्टो दशान्तेन दशभागेन सेव्यते Rām. 3. 72. 8. -अधिपतिः, ईशः the sun; (for other meanings see under दशन्). -अन्तः 1 the end of a wick. -2 the end of life; निर्विष्टविषयस्नेहः स दशान्तमुपेयिवान् R. 12. 1. (where the word is used in both senses.) -अन्तरम् different states, vicissitudes of life; Ś. 4. 2. -अन्तरः, इन्धनः a lamp, -कर्षः, -कर्षिन् *m.* 1 the end of garment. -2 a lamp. -पाकः, -विपाकः 1 the fulfilment of fate; शुभं दशापाकम् Bri. 8. 95. 61. -2 a changed condition of life. -फलम् future fate of a man; अशुभेष्वशुभं दशाफलम् Bri. 8. 70. 26. -विपर्यासः ill-luck, misfortune.

दशार्णाः *m.* (pl.) 1 N. of country; संपत्स्यन्ते कतिपयदिनं स्थायिहंसा दशार्णाः Me. 23. -2 The people of this country

दशेर See under दंश्.

दशे (से) रकः 1 A young camel; see under दशन. -2 N. of a country; Bri. 8. 5. 67.

दस् I. 4 P. (दस्यति) 1 To throw up, toss. -2 To decay, waste away, perish. -II. 1 P., 10 U. (दंसति, दंसयति-ते) 1 To bite, destory, overpower. -2 To see. -3 To shine. -Caus. To exhaust, weary; आविवासन्तो दसयन्त भूम Rv. 5. 45. 3.

दसनम् 1 Wasting, perishing. -2 Throwing. -3 Dismissing, sending away.

दस्त *a.* 1 Wasted, perished. -2 Thrown, tossed. -3 Dismissed.

दस्म *a.* [दस्-मक्] Ved. 1 Destroying, destructive. -2 Beautiful. -3 Wonderful, extraordinary. -स्मः 1 A sacrificer. -2 A thief, rogue. -3 Fire.

दस्मत् *a.* Ved. 1 Desirable, acceptable. -2 Wonderful.

दस्म्य *a.* 1 Beautiful. -2 Wonderful; बुधाय दस्म्यं वचः Rv. 8. 24. 20.

दस्युः [दस्-युच्] 1 N. of a class of evil beings or demons, enemies of gods and men, and slain by Indra, (mostly Vedic in this sense). -2 An outcast, a Hindu who has become an outcast by neglect of the essential rites; cf. Ms. 5. 131; 10. 45; दस्यूनां दीयतामेष साध्वय पुरुषाधमः Mb. 12. 173. 20. -3 A thief, robber, bandit; नीत्वोत्पथं विषयदस्युषु निक्षिपन्ति Bhāg. 7. 15. 46; पात्रीकृतो दस्युरिवासि येन Ś. 5. 20; R. 9. 53; Ms. 7. 143. -4 A villain, miscreant; दस्योरस्य कृपाणपातविषयादाच्छिन्दतः प्रेयसीम् Mā. 5. 28. -5 A desperado, violator, oppressor.

दस्र *a.* [दस्यति पांसून् दस्-रक्] Savage, fierce, destructive. -स्त्री *m.* (du.) 1 The two Asvins, the physicians of the gods; Mb. 1. 3. 58; Bri. Up. 2. 5. 17. -2 The number 'two.' -स्त्रः 1 An ass. -2 A robber. -स्त्रम् 1 The cold season. -2 The lunar mansion Āsvini. -Comp. -देवता the constellation Āsvini. -सूः *f.* wife of the sun and mother of the Āsvins, = संज्ञा q. v.

दह 1 P. (दहति, ददाह, अधाक्षीत्, धक्षति, दाधुम्, दग्ध, desid. दिघक्षति) 1 To burn, scorch (fig. also); दग्धुं निम्नं दहनकिरणैर्नोदिता द्वादशार्काः Ve. 3. 6; 5. 20; सपदि मदनान्ते दहति मम मानसं देहि मुखकमलमधुपानम् Git. 10; Ś. 3. 16. -2 To consume, destroy completely; एकमेव दहत्यग्निर्नं दुरुव-सर्पिणम् Ms. 7. 9. -3 To pain, torment, afflict, distress, grieve; इत्थमात्मकृतमप्रतिहतं चापलं दहति Ś. 5; तत् सविषयित् शल्यं दहति माम् 6. 9; एतत्तु मां दहति यद् गृहमस्मदीयं क्षीणार्थमित्य-तिथयः परिवर्जयन्ति Mk. 1. 12; R. 8. 86; U. 4. 14. -4 To cauterize (in medicine). -With निस् 1 to burn, consume. -2 to torment, distress, pain. -परि to burn, scorch. दिशि दिशि परिदाधा भूमयः पावकेन R. 1. 24; Bg. 1. 30. -प्र 1 to burn. -2 to burn completely. -3 to pain, torment. -4 to trouble, tease. -सम् to burn; अभिजनः संदहतां वहिनं Bh. 2. 39.

दहन *a.* (-नी *f.*) [दह-ल्युट्] 1 Burning, consuming by fire; Bh. 1. 71. -2 Destructive, injurious; दहनं धाम विलोकनक्षमम् Ki. 2. 55. -नः 1 Fire; Mb. 13. 2. 28. -2 A pigeon. -3 The number 'three.' -4 A bad man. -5 The *Bhallātaka* plant. -6 Lead-wort. (चित्रक). -7 The constellation कृत्तिका. -नम् 1 Burning, consuming by fire (fig. also); अपरो दहने स्वकर्मणां वृद्धे ज्ञानमयेन वहिना R. 8. 20. -2 Cauterizing. -3 Sour gruel. -Comp. -अरातिः water. -उपलः the sun-stone. -उल्का a fire-brand. -ऋक्षम् (दहनर्क्षम्) the constellation कृत्तिका; Bri. 8. 10. 19. -केतनः smoke. -प्रिया Svāhā, wife of Agni. -सारथिः wind.

दहनीय *a.* 1 To be burnt. -2 Combustible.

दहनीयता, दहनत्वम् Combustibility.

दग्ध *p. p.* [दह-क्] 1 Burnt, consumed by fire. -2 (Fig.) Consumed by grief, tormented, distressed; (मही) न शक्यते द्रष्टुमपि प्रवासिभिः प्रियावियोगानलदग्धमानसैः R. 1. 10. -3 Famished. -4 Inauspicious, as in दग्धयोग. -5 Dry, tasteless, insipid -6 Wretched, accursed, vile, (used